روزنه

خوش‌یمن؛ اما کم‌اطلاع

● مرگ ژاک شیراک، رئیس‌جمهور پیشین فرانسه فقط سیاسیون را تحت تأثیر قرار نداده بلکه بسیاری از ورزشکاران و مربیان فرانسوی را هم متأثر کرده است. مردی که تخصص زیادی در ورزش و ورزش‌کردن نداشت، اهمیت زیادی به ورزشکاران فرانسوی می‌داد و اعتقاد داشت با ورزش می‌شود اتحاد یک کشور را منسجم‌تر کرد. او البته برای فرانسوی‌ها و ورزشکاران این کشور هم خوش‌شانسی می‌آورد و آنها اعتقاد داشتند حضورش در ورزشگاه می‌تواند مایه دلگرمی باشد. مهم‌ترین کاری که شیراک برای فرانسه کرد، میزبانی از جام جهانی فوتبال در سال ۱۹۹۸ بود؛ همان جامی که البته با قهرمانی تیم فرانسه هم همراه شد تا عصر این رئیس‌جمهور یکی از بهترین عصرهای ورزشی فرانسه شود. البته روایت‌های مختلف و موثقی از ورزشکاران وجود دارد که او حتی نام بسیاری از قهرمانان حرفه‌ای فرانسه را هم نمی‌دانست ولی سعی می‌کرد با تحویل‌دادن یک لبخند بزرگ به‌سادگی از کنار این موضوع عبور کند. درباره ژاک شیراک و توانمندی‌هایش برای میزبانی فرانسه در تورنمنت‌های مختلف زیاد صحبت شده ولی سوتی‌هایی از او به یاد مانده که مرور تعدادی از آنها خالی از لطف نیست.

می‌توانی فرانسوی صحبت کنی؟

این داستان مربوط به ۲۶ می ۱۹۹۵ می‌شود؛ ۹ روز قبلش، تیم ملی هندبال فرانسه برای اولین بار در تاریخ، قهرمان جام جهانی شده بود. شیراک تصمیم گرفت بازیکنان این تیم را به کاخ الیزه دعوت کند و از آنها به خاطر این افتخار بزرگ قدردانی کند. همه‌چیز خوب پیش رفت تا اینکه او به جکسون ریشاردسون رسید؛ بهترین بازیکن فرانسه و البته بهترین بازیکن جام جهانی هندبال. خود ریشاردسون آن ملاقات را این‌طور توضیح می‌دهد: «شیراک با همه دست داد تا اینکه نوبت به من رسید. به من به انگلیسی تبریک گفت و بعد پرسید «Do you speak French?» خودم از چنین سؤالی جا خوردم... رئیس‌جمهور با همه فرانسوی صحبت کرد ولی به من که رسید انگلیسی حرف زد». داستان اما ازاین‌قرار بود که شیراک کاملا فراموش کرده بود منطقه «رئونیون» یکی از مناطق فرانسه است و ریشاردسون که متولد آن منطقه است، فرانسوی است. از همه بدتر اینکه شیراک نمی‌دانست ریشاردسون ۴۱۷ بازی ملی برای فرانسه دارد و بهترین بازیکن دنیا است.

ادامه در صفحه ۱۵

به بهانه درگذشت ژاک شیراک، سیاست‌مدار فرانسوی

شیراک؛ میزبان تاریخی رئیس دولت اصلاحات

شرق: ژاک شیراک، بیست‌ودومین رئیس‌جمهور فرانسه روز پنجشنبه به دلیل عفونت ریه در بیمارستان پیتی‌سالپتری‌یر پاریس درگذشت. فوت این سیاست‌مدار کهنه‌کار و کهنسال فرانسوی از آن جهت مهم است که او در تاریخ سیاسی معاصر این کشور بسیار مهم بوده است. درگذشت او موجب شد رئیس‌جمهوری ایران و سفیر ایران در فرانسه نیز پیام‌های تسلیتی ارسال کنند. ژاک شیراک، برای مردم ایران نیز سیاست‌مدار غریبه‌ای نبود؛ زیرا میزبانی خاطره‌انگیز او از رئیس‌جمهور دولت اصلاحات ایران یکی از به‌یادماندنی‌ترین اتفاقات دیپلماسی در چند دهه اخیر است.

ارتباط ایران و فرانسه در زمان شیراک

دوره ریاست‌جمهوری شیراک را شاید بتوان یکی از نقاط طلایی ارتباط دیپلماتیک ایران و فرانسه دانست. دورانی که رابطه پرتنش ایران و اروپا به سمت آرامش و احترام متقابل می‌رود. شیراک یکی از نخستین رؤسای جمهوری بود که بعد از پیروزی سیدمحمد خاتمی در انتخابات در تاریخ ۵ آبان ۱۳۷۸ او را به‌طور رسمی به فرانسه دعوت کرد و آن‌چنان استقبالش از رئیس‌جمهور وقت ایران گرم و صمیمی بود که بسیاری از سیاست‌مداران چنین استقبالی را کم‌سابقه خواندند. همان زمان در فرانسه نیز رسانه‌های افراطی راست‌گرا شیراک را به دلیل این میزان صمیمیت و برقراری تشریفات غیرمتعارف در معرض آماج انتقادها قرار دادند. خاتمی در شرایطی به فرانسه سفر کرد که یک سال پیش از آن، طرح گفت‌وگوی تمدن‌ها را مطرح کرده بود و با استقبال بسیاری از سوی کشورهای مختلف جهان روبه‌رو شده بود و بی‌تردید یکی از مهم‌ترین دلایل استقبال گرم شیراک از خاتمی رویکرد صلح‌دوستی رئیس‌جمهور ایران بوده است. همان رویکردی که به‌شدت در تغییر نگاه کشورهای دیگر به دولت مستقر ایران، تأثیر گذاشته بود.

علی‌محمد بیدارمغز، رئیس تشریفات نمایندگی دائم ایران در سازمان ملل در زمان دولت اصلاحات درباره نوع استقبال شیراک از سیدمحمد خاتمی به «شرق» چنین می‌گوید: «در سنت تشریفات فرانسه رئیس‌جمهور بالای پله‌های کاخ الیزه در میان دو گارد می‌ایستد و میهمان به بالای پله‌ها می‌آید تا با یکدیگر دست دهند و سپس وارد کاخ می‌شوند. ژاک شیراک خلاف این شرایط در هنگام استقبال از آقای خاتمی به پایین پله‌ها آمد تا صمیمیت بیشتر خود را نشان دهد. این اتفاق در فرانسه بسیار کم رخ داده است. آقای مکرون هم اخیرا برای سعدحریری این کار را کرد و به پایین پله‌ها آمد».

قهوه به‌جای شراب

همچنین شیراک به درخواست خاتمی در ضیافت خود دستور داد که از سرو شراب جلوگیری شود و به‌جای شراب از میهمانان با قهوه پذیرایی شد؛ موضوعی که در فرانسه حاشیه‌های زیادی ایجاد کرد اما شیراک نشان داد که شخصیت خاتمی برایش از چه اهمیتی برخوردار است. این در حالی است که در سفر اخیر روحانی به فرانسه دولت میزبان به این شرط تهران گردن ننهاد و کلا ملاقات به صبحانه کاری تبدیل شد. شیراک در زمان بدرقه نیز خاتمی را تا کنار ماشین تشریفات بدرقه کرد تا نشان دهد که موقعیت خاتمی برای او ویژه است؛ موضوعی که از انعکاس گسترده‌ای در رسانه‌های فرانسه برخوردار شد. خاتمی در این سفر، در مقر سازمان یونسکو نیز حضور یافت و در مجمع عمومی این سازمان سخنرانی کرد. سفر خاتمی به

فرانسه که اولین سفر یک رئیس‌جمهور ایران به اروپا پس از انقلاب اسلامی محسوب می‌شد، به‌قدری بازتاب مثبتی داشت که به گزارش روزنامه ایران روز هشتم آبان، در دیدار خاتمی با صاحبان صنایع و بازرگانان فرانسوی «چند نفر از رئیسان و مدیران شرکت‌های مهم فرانسوی ازجمله توتال، فینا، الستوم، الکاتل، پژو، مؤسسه مالی پاری با، شرکت تکنیپ، آریان اسپس و ساژم در سخنان جداگانه‌ای امکانات و علاقه‌مندی خود را برای مشارکت در طرح‌های ایران اعلام کرده و خواستار فراهم‌شدن زمینه سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در ایران شدند». خاتمی فروردین ۱۳۸۴ و در آخرین ماه‌های دوران ریاست‌جمهوری خود نیز سفر دیگری به پاریس داشت که این بار هم با استقبال بسیار گرمی از سوی همتای فرانسوی خود، شیراک، مواجه شد. خاتمی در این سفر علاوه بر دیدارهای رسمی با وزیر کشور و رئیس‌جمهور فرانسه، با مدیرکل یونسکو نیز دیدار کرد و در ضیافت نخبگان فرانسوی نیز که به افتخار او ترتیب داده شده بود، شرکت کرد.

حاشیه‌سازی‌های احمدی‌نژاد

محمود احمدی‌نژاد در رقابت‌های انتخاباتی دولت دهم، در یکی از جعل‌های تاریخی بی‌شمار خود در آن سال‌ها درباره سفر خاتمی به فرانسه گفت: «من چند سال قبل صحنه‌ای در تلویزیون دیدم؛ این غصه‌اش در دلم ماند... که هنوز هم به‌طور کامل برطرف نشده است. دیدم مسئولی از ایران رفت در یک کشور اروپایی، رئیس آن کشور بالای پله‌ها ایستاد. مسئول ما را آن دور پیاده کردند و آن نامرد یک قدم پایین نیامد؛ برای چه؟ برای اینکه خُرد کند. من آن شب در تلویزیون دیدم، خیلی غصه‌ام شد؛ خدا شاهد است، گفتم ای خدای بزرگ، یک شرایطی فراهم کن که این غم جبران شود». احمدی‌نژاد در حالی این سخنان را می‌گفت که همگان سفر او به ایتالیا را به یاد دارند؛ زمانی که مقامات این کشور با درخواست دیدار او موافقت نکردند. از سوی دیگر، همه عکس‌های موجود از سال‌های اصلاحات، نشان‌دهنده استقبال گرم شیراک از خاتمی است و همه مسئولانی که در آن دوران مسئولیت داشته‌اند و رسانه‌های داخلی ایران و رسانه‌های فرانسوی همه و همه حکایت از کذب‌بودن ادعای احمدی‌نژاد دارد.

خاطره خرازی

ارتباط ایران و فرانسه در زمان ریاست‌جمهوری محمد خاتمی و ژاک شیراک در خاطره‌ای از صادق خرازی، سفیر وقت در پاریس، نیز خواندنی است. او سال ۹۳ در مصاحبه‌ای با روزنامه «شرق» گفته بود: «به یاد دارم در آن مقطع (حمله آمریکا به عراق) من در پاریس مشغول مراودات گسترده با مقامات الیزه و وزارت خارجه بودم، چند روز قبل از حمله در جلسه‌ای خصوصی که با مشاور وقت امنیت ملی فرانسه، موریس گودر مونتاین، در کاخ الیزه داشتم، او به صورت خصوصی و سری گفت که تا دو، سه روز دیگر جنگ شروع می‌شود؛ مراقب منطقه باشید. من صبح با پرزیدنت شیراک جلسه خصوصی داشتم، او گفت به سفیر ایران، امروز خبر بده جنگ در حال وقوع است؛ ایرانی‌ها مراقب باشند، شاید ایران هدف بعدی آمریکا باشد. موریس در حالی به صورت خصوصی این اخبار را در گوش من زمزمه می‌کرد که مایل نبود همکار دیگر خودش و دو دستیار و همکار من که مرا در ملاقات‌ها همراهی می‌کردند، متوجه شوند. من فوری به او گفتم نظرت چیست که امروز دو پرزیدنت ایران و فرانسه، تلفنی با هم صحبت کنند؟ او گفت که امروز ما به وزارت خارجه دستورالعمل دادیم تا دومینیک دوویلپن با وزیر خارجه شما صحبت کند. من گفتم این اقدام خوبی است امروز بشار اسد به ایران می‌رود، توصیه‌ام این است که شیراک و خاتمی هم با هم صحبت کنند. او تأملی کرد و گفت که ایده خوبی است. به‌من اجازه بده تا یک ساعت دیگر پس از کسب نظر رئیس‌جمهور شیراک تو را مطلع کنم. یک ساعت‌ونیم بعد، ساعت یک بعد از ظهر موریس تماس گرفت و گفت که پرزیدنت نه‌تنها ایده تو را قبول کرد، بلکه گفت این اقدام مهمی در جهت ثبات منطقه است».

۴ دهه سیاست‌ورزی

شیراک در سال ۱۹۶۲ به کابینه نخست‌وزیر وقت فرانسه یعنی ژرژ پمپیدو وارد شد و ۱۰ سال بعد به سمت وزیر کشاورزی ارتقا پیدا کرد و در سال ۱۹۷۴ و پس از مرگ پمپیدو از سوی رئیس‌جمهور، والری ژیسکاردستن به مقام نخست‌وزیری فرانسه رسید. شیراک گلیست در سال‌های ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ به غیر از نخست‌وزیری از جمله مقامات بالای «اتحادیه دموکراتیک جمهوری‌خواهان» نیز بود. در سال ۱۹۷۶ ژاک شیراک به‌دلیل اختلاف نظر با رئیس‌جمهور، پیش از موعد معین از نخست‌وزیری کناره‌گیری کرد و در همان زمان بود که حزب «جمهوری‌خواهان» را بنیاد گذاشت و خود پست دبیر کلی آن را بر عهده گرفت. شیراک سال ۱۹۷۷ شهردار پاریس شد و چهار سال بعد برای تصاحب پست ریاست‌جمهوری فرانسه با فرانسوا میتران سوسیالیست به رقابت پرداخت که البته برد با میتران بود. پس از آنکه در سال ۱۹۸۶ اکثریت پارلمان فرانسه به احزاب مدنی و غیردولتی آن کشور تعلق گرفت، بلافاصله شاهد یک ائتلاف بودیم و به این ترتیب میتران سوسیالیست از شیراک گلیست دعوت به تشکیل کابینه کرد اما دو سال بعد شیراک بار دیگر به دلیل اختلاف نظرهای سیاسی از این مقام کناره‌گیری کرد و به این صورت آن ائتلاف نیز به پایان کار خود رسید. شیراک باز هم در سال ۱۹۸۸ کاندیدای ریاست‌جمهوری فرانسه شد، اما این بار هم پیروز انتخابات فرانسوا میتران بود تا آنکه شیراک در سال ۱۹۹۵ باز هم کاندیدای ریاست‌جمهوری شد و این بار توانست پیروزی را از آنِ خود کند. در مرحله اول این انتخابات رقیب او همان نخست‌وزیر محافظه‌کار یعنی ادواردو بالادور بود و در دور دوم با کاندیدای سوسیالیست‌ها یعنی لیونل ژوسپن به رقابت پرداخت و بالاخره پیروز شد اما در انتخابات سال ۲۰۰۲ رقیب راست رادیکال شیراک یعنی ژان ماری لوپن توانست در مرحله اول انتخابات ۱۷ درصد آرا را از آنِ خود کند ولی در مرحله بعد شیراک با کسب ۸۲ درصد آرا بر رقیب رادیکال خود پیروز شد و بار دیگر بر صندلی ریاست‌جمهوری فرانسه نشست و بالاخره در سال ۲۰۰۷ از این مقام و از سیاست خداحافظی کرد.

الو شرق ۸۸۹۴۸۲۷۳

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **کارمند سالاری!** بازگشایی مدارس باعث شده که کارمندان دولت امتیاز بگیرند و اجازه داشته باشند تا پانزدهم مهر صبح‌ها با تاخیر در محل کارشان حاضر شوند؛ اما هم‌زمان اگر کارگران دیر به محل کارشان برسند، جریمه خواهند شد. این هم نوعی کارمندسالاری است که دولت آن را تقویت می‌کند.

علی از تهران

● **تأخیر در تکمیل طرح‌های عمرانی مشکل‌ساز شده است:** سال‌هاست خیابان‌های تهران دستخوش طرح‌های عمرانی شده، اما مشخص نیست چرا اجرا با تأخیر انجام می‌شود. ساکنان و رهگذران مجبورند آلودگی ناشی از گرد و خاک و مشکل رفت‌وآمد را تحمل کنند. از شهردار تهران تقاضا داریم برای رفع مشکلات ایجادشده چاره‌ای بیندیشد.

علی مختاری

● ساکن منطقه ۹ شهرداری مهرآباد جنوبی، خیابان طالقانی هستم. متأسفانه ناحیه شهرداری بسیار ضعیف است، از صبح تا ۹ شب وانتی‌های دوره‌گرد با بلندگوهایی که صدای گوش‌خراش دارند، باعث سلب آسایش می‌شوند. بارها با ۱۳۷ و ۱۸۸۸ هم تماس گرفتم، اما هیچ‌گونه اقدامی انجام نشده است.

بازتاب

● **پاسخ روابط‌عمومی شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه:** احتراما خواهشمند است درخصوص مطلب مندرج در آن روزنامه، پنجشنبه مورخ ۱۳۹۸/۶/۱۴ صفحه ۳ با عنوان: راز استخدام نیروهای جدید، پاسخ زیر در همان صفحه به چاپ برسد: با سلام، احتراما ضمن تشکر از مسافران گرامی و همچنین سپاس از آن روزنامه وزین به خاطر انعکاس دیدگاه‌ها و نقطه‌نظرات خوانندگان گرامی و ظرفیت ایجادشده جهت تعامل و پاسخ‌گویی به شهروندان و مسافران گرامی مترو، به اطلاع می‌رساند از زمان شروع به کار تیم مدیریتی شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه از مهرماه ۱۳۹۶ تاکنون، هیچ‌گونه جذب نیرو در شرکت وجود نداشته و موضوع یادشده مربوط به شرکت‌های پیمانکاری است.